

Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
"WOM" w Częstochowie

KWARTALNIK NAUCZYCIELSKI

Rocznik: 2009, Miesiąc: 03

01: SCENARIUSZ ZAJĘĆ INSTRUKTAŻOWYCH Z LOGOPEDII DO PRZEPROWADZENIA W GRUPIE DZIECI PIĘCIOLETNICH: "Języczek wędrowniczek jedzie do miasta".

Autor: *Patrycja Węgrzyńska - Logopeda Miejskiego Przedszkola Nr 36 w Częstochowie*

02: SCENARIUSZ LEKCJI WYCHOWAWCZEJ: Jak radzić sobie z agresją?

Autor: *Agnieszka Strączyńska - Gimnazjum w Olsztynie*

03: Scenariusz zajęć Wychowanie do życia w rodzinie. Klasa I gimnazjum: Rodzina i jej funkcje.

Autor: *Agnieszka Strączyńska - Gimnazjum w Olsztynie*

01: SCENARIUSZ ZAJĘĆ INSTRUKTAŻOWYCH Z LOGOPEDII DO PRZEPROWADZENIA W GRUPIE DZIECI PIĘCIOLETNICH: "Jęczyczek wędrowniczek jedzie do miasta".

Autor: Patrycja Węgrzyńska - Logopeda Miejskiego Przedszkola Nr 36 w Częstochowie

Przedstawiony scenariusz zajęć pragnę skierować do nauczycieli oraz logopedów, na co dzień usprawniających mowę dzieci w wieku przedszkolnym.

Od dawna wiadomo, że najlepsze efekty przynosi nauka poprzez zabawę.

Niniejszy scenariusz pomoże w urozmaiceniu monotonnych nieraz ćwiczeń logopedycznych.

Przedstawione tu zabawy można realizować indywidualnie lub w większej i mniejszej grupie dzieci.

TEMAT: " Jęczyczek wędrowniczek jedzie do miasta".

CEL GŁÓWNY: Kształcenie słuchu fonematycznego poprzez ćwiczenia dźwiękonaśladowcze.

CELE OPERACYJNE:

Dzieci:

- usprawniają pracę języka i warg
- naśladują odgłosy
- prawidłowo oddychają
- poprawnie artykułują głoski szumiące
- poprawnie dopasowują elementy obrazków
- rozpoznają nazwy zawodów

METODY:

- "burza mózgów"
- wzrokowa
- słuchowa
- ruchowa
- pokaz

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- kolorowe karty do układania wizerunków: szewca, piekarza i ogrodnika.
- tekst wierszyka
- głowy pajacyków przedstawiające ruchy języka
- konewka, kapelusz

I. Rozmowa wprowadzająca

Gdzie mieszkamy?

Jak się to miasto nazywa?

Kto w nim pracuje? /jakie znacie zawody?/

Na co trzeba uważać chodząc po mieście?

II. Część właściwa

ĆWICZENIA ARTYKULACYJNE, DŹWIĘKONAŚLADOWCZE I ODDECHOWE

/wszystkie ćwiczenia występują naprzemiennie, gdyż są dopasowane do opowiadanych treści /.

Pewnego dnia jęczyczek wędrowniczek wybrał się na wycieczkę do miasta.

Pojechał tam na swoim koniku / dzieci kłaskają językiem/. Nagle usłyszał silnik samochodu

/ brum, brum, brum/, rozejrzył się w prawo i w lewo / dzieci wysuwają język do prawego, a następnie do lewego kącika ust/ i pojechał dalej /kłaskanie językami/. Po jakimś czasie zatrzymał się przed warsztatem.

Czyj to był warsztat?

Logopeda bez słów pokazuje czynności wykonywane przez szewca.

Gdy padnie odpowiedź wybrane dziecko w nagrodę układa postać szewca z kolorowych kart.

Wszystkie dzieci powtarzają wyraźnie słowo "szewc".

Zabawa 1: " Szyjemy buty".

Logopeda mówi wierszyk - dzieci powtarzają, każde z nich zdejmuje bucik i udaje, że go naprawia.

Szyje, szyje szewczyk bucik

każdy bucik jest zepsuty.

Mam na głowie kłopot wielki,

komu uszyć pantofelki?

/ dzieci wyraźnie wymawiają głoski: sz, rz, cz /.

Gdy szewc skończył swoją pracę, jęczyczek wędrowniczek pojechał dalej / dzieci kłaskają językami /.

Zobaczył przed sobą kolorowe światła, spojrzął do góry i zobaczył światło czerwone, następnie w pozycji środkowej - światło żółte, a na dole światło zielone / dzieci kolejno wysuwają języki do nosa, poziomo

i na końcu do brody /, wtedy dopiero upewnił się, że może przejechać przez jezdnię.

Zjechał jednak na bok, bo usłyszał: eo, eo, eo - była to straż pożarna, a później: ai, ai, ai - za nią jechała policja.

Po drugiej stronie ulicy zauważył bardzo duży budynek, z kominów którego do jego noska dobiegał

" przepyszny" zapach / dzieci prawidłowo wdychają powietrze nosem /.

Jak się nazywał ten budynek?

/ piekarnia/

Jak nazywał się pan, który tam pracował?

/ piekarz/

Zobaczymy teraz, jak wygląda pan piekarz - dziecko układa kolejny wizerunek, a wszyscy powtarzają słowo: " piekarz".

Zabawa2: " Pieczemy bułeczki".

Dzieci siedzą w kole, przed sobą mają stolnice,

na które sypiemy mąkę / pach, pach /,

dodajemy jajka / stuk, stuk - pac: 3x/,

wsypujemy cukier / szu, szu /

i wyrabiamy ciasto / mlask, plask /.

Następnie wkładamy ciasto do pieca / szur /

i wachamy, jak się piecze / wciągamy powietrze nosem /.

Po tej lekcji pieczenia, języczek wędrowniczek udał się w dalszą podróż / dzieci klaskają ponownie językami/.

Coraz słabiej słyszał już samochody / brum, brum, brum / - cicho, a coraz głośniejsze ptaszki

/ ćwir, ćwir, ćwir /, żabki /kum, kum, kum / i pszczołki / bzz, bzz /.

Okazało się, że jest już poza miastem. Niedaleko od drogi zobaczył piękny ogród i wysokiego pana w kapeluszu, który robił tak:

Logopeda demonstruje bez słów podlewanie grządek.

Kto to był? /ogrodnik /

Wybrane dziecko układa wizerunek ogrodnika.

Zabawa 3: " Jestem ogrodnikiem".

Wszystkie dzieci kucają w kole, a gdy logopeda przechodzi,

podlewa drzewko - dziecko wstaje, podnosi ręce do góry

i zaczyna szumieć na znak, że już urosło

/ rączki do góry - języczki do góry - szszszsz /.

Wreszcie zrobiło się ciemno i języczek wędrowniczek postanowił wrócić do domu.

Rozejrzał się w prawo / dzieci wysuwają język do prawego kącika / i w lewo / dzieci wysuwają języczki do lewego kącika /, wsiadł na konia i odjechał / dzieci klaskają języczkami /.

III. Podsumowanie.

Kogo dzisiaj spotkał języczek wędrowniczek podczas swojej wędrówki?

- pana szewca / poprawna artykulacja głosek sz,c /.
- pana piekarza / poprawna artykulacja głoski rz /.
- pana ogrodnika / poprawna artykulacja głoski r /.

Powyższy scenariusz dotyczył następujących ćwiczeń logopedycznych:

1. Ćwiczenia artykulacyjne
2. Ćwiczenia słuchu fonematycznego
3. Ćwiczenia oddechowe

BIBLIOGRAFIA:

Bartkowska T., Rozwój mowy dziecka przedszkolnego jako wynik oddziaływań wychowawczych rodziny i przedszkola, Warszawa 1968.

02: SCENARIUSZ LEKCJI WYCHOWAWCZEJ: Jak radzić sobie z agresją?

Autor: Agnieszka Strączyńska - Gimnazjum w Olsztynie

Przebieg lekcji:

1. Powitanie uczniów przez nauczyciela, ewentualne uspokojenie klasy.
2. Pogadanka nauczyciela wyjaśniająca, co to jest: złość, agresja, przemoc
3. Nauczyciel rozdaje uczniom arkusze do ćwiczenia i prosi o ich indywidualne opracowanie (załącznik nr 1).
4. Nauczyciel prosi o dobranie się uczniów w 4 osobowe grupy, które mają porównać swoje arkusze, a następnie każda z grup sformułuje definicję: złość, agresja, przemoc i je zapisze na kartkach.
5. Wspólne wypracowanie definicji przez całą klasę i zapisanie ich w widocznym miejscu np na tablicy.
6. Rozdania kolorowych kartek przez nauczyciela wszystkim uczniom i poproszenie ich o wypisanie różnych form przemocy występujących w naszej szkole.
7. Zebranie karteczek od uczniów i ich uporządkowanie, a następnie rozłożenie w widocznym miejscu np na tablicy.
 - bicie
 - kopanie
 - plucie
 - popychanie
 - szturchanie
 - zabieranie rzeczy
 - izolowanie
 - niszczenie własności
 - rozpowszechnianie plotek
 - przezywanie
 - wymuszanie pieniędzy
 - ośmieszanie
 - obrażanie
 - grożenie (także przez sms-y, Internet)
 - namawianie do ataków na innych
8. Uczniowie określają miejsca, gdzie najczęściej dochodzi do nadużywania przemocy w naszej szkole:
 - korytarz
 - toaleta
 - szatnia
 - plac szkolny
9. Co pomaga, a co przeszkadza przemocy w naszej szkole? (podział na 2 grupy- uczniowie zapisują swoje wnioski na dużych arkuszach papieru)
 - I odpowie na pytanie, co pomaga w nadużywaniu przemocy?
 - brak reakcji ze strony nauczycieli na wagary, spóźnienia itp.
 - bierna postawa
 - ignorowanie informacji
 - bierność świadków
 - nuda
 - brak kontaktu z nauczycielami
 - brak kontaktu z rodzicami
 - chęć zwrócenia na siebie uwagi
 - II grupa odpowie na pytanie, co przeszkadza, utrudnia przemoc?
 - życzliwy stosunek do uczniów
 - rozmawianie o problemach
 - skrzynka informacji o problemach
 - zajęcia profilaktyczne
10. Jak radzić sobie z agresją w szkole?
 - nie wolno pozostać biernym
 - należy poinformować nauczyciela
11. Jak czuje się ofiara przemocy?
 - poniżenie
 - odrzucenie
 - rozpacz
 - smutek
 - obniżona samoocena
 - trudności w nawiązywaniu kontaktów z innymi ludźmi
 - skłonności do izolacji
 - zamykanie się w sobie

- wstydzi się
 - ma poczucie winy
 - "koziół ofiarny"
12. Jak zachowuje się ofiara przemocy? Czy szuka pomocy?
- rzadko mówi o swoich problemach
 - obawia się pogorszenia swojej sytuacji
 - obawia się zemsty
13. Jak pomóc osobie dotkniętej przemocą?
- nie można pozostać biernym
 - nie można zostawić jej samej
 - próbować do niej dotrzeć
 - pomóc mu uwierzyć w siebie
14. Nie rzadko my jesteśmy świadkami agresji i przemocy. Jak czuje się świadek przemocy?
- nie zdaje sobie sprawy z wagi problemu
 - boi się stanąć w obronie ofiary
 - poczucie winy
 - uczą się bezradności i nie reagowania w trudnych sytuacjach
15. Co możemy zrobić, aby w naszej szkole było bezpieczniej? Podział klasy na 4 grupy, które zastanowią się, co mogli by zrobić. (Każda grupa zapisuje wnioski na arkuszach papieru):
- uczniowie
 - nauczyciela
 - dyrekcja
 - rodzice

Załączniki

03: Scenariusz zajęć Wychowanie do życia w rodzinie. Klasa I gimnazjum: Rodzina i jej funkcje.

Autor: *Agnieszka Strączyńska - Gimnazjum w Olsztynie*

1. Metody dydaktyczne:
 - a. rozmowa nauczająca
 - b. pogadanka
 - c. opowiadanie
 - d. praca z tekstem
 - e. praca z ilustracjami
2. Typ lekcji:
 - wprowadzająca nowy materiał
3. Forma pracy z uczniami:
 - indywidualna, grupowa
4. Pomoce dydaktyczne:
 - podręcznik
 - ilustracje przedstawiające rodziny uczniów
 - słowniki:
 - języka polskiego, psychologiczny, etymologiczny
 - plansze ze słowami: mama, tata, ja, rodzeństwo
5. Czas trwania: 45 minut.
6. Cele dydaktyczno- wychowawcze:
 - a. usystematyzowanie wiedzy ucznia w zakresie znajomości:
 - różnych definicji rodziny (z punktu widzenia socjologii, psychologii, etymologii)
 - podstawowych funkcji rodziny
 - kształtowania szacunku dla rodziców, rodzeństwa
 - b. kształtowanie zasad logicznego myślenia
7. Bibliografia:
 - Słownik Współczesnego Języka Polskiego, Warszawa 1996 r.
 - Encyklopedia Powszechna PWN, Warszawa 1987r.
 - Słownik Psychologiczny pod red. W. Szewczyka, Warszawa 1985r.
 - "Wędrując ku dorosłości", pod red. T. Król, Kraków 1999r.

Tabele
